

בעין חינוכית

בעין חינוכית מספר 94, כ"ו באייר תשע"א

אחותי החילונית

גילי צרפתי

הכותב הוא בן 28 שחזר בתשובה בגיל צעיר והמשיך לאחר התיכון לישיבת הסדר. עובד היום בחינוך לא פורמלי ועורך אתר האינטרנט של מרכז ישיבות בני עקיבא. **לע"נ חיים בר סיטבונה ז"ל**

משים לב – מלאך אחד נעלם. אני מופתע. האם עשיתי משהו שלא כשורה? האם לא זיכתי עצמי לקראת שבת כראוי?

אני מתקרב אל הדלת כדי לפותחה ולומר בקול גדול ובשמחה 'שבת שלום'. לפתע, גם המלאך השני נעלם, ואני נכנס לביתי לבד, ללא המלאכים.

אני נכנס פנימה. בפתח הסלון אני רואה את החשובים לי מכול – את הורי ואחיותיי שאני כה אוהב וכה קשור אליהם. כולם יושבים בנחת, מחייכים, מדברים ביניהם וצופים בטלוויזיה הדולקת מולם. כאיש אחד הם אומרים לי: "שבת שלום".

כל השמחה וכל הקדושה נעלמים. פתאום הכול נגוז. אני מנסה בכל כוחי להחזיק בחיוך של שבת, ועונה "שבת שלום אבא ואימא", "שבת שלום אחיותיי היקרות". מציע ומבקש: "בואו נעשה קידוש".

אבא אומר לי: עוד רבע שעה – כשתיגמר התכנית בטלוויזיה. אני נכנס לחדרי, מנסה שלא לאבד את מה שנשאר מהנשמה היתרה. בשבילה אני מנסה לשמור על חיוך. מתחיל לקרוא שניים מקרא ואחד תרגום. מנסה לא להקשיב למוזיקה שמושמעת בסלון, אך ללא הצלחה.

כעבור רבע שעה קוראים לי: "התכנית הסתיימה. בוא לאכול".

אני לוקח את הסידור ובא לשולחן השבת. מתחיל לשיר עם אחיותיי היקרות את 'שלום עליכם' ואת 'אשת חיל'. אט לאט כולם נאספים סביב לשולחן. מולי

בין הערביים. החמה שוקעת. אווירת רוגע ושלווה מרחפת בארץ. יהודים לבושי לבן צועדים בדרכם לבית הכנסת. בבית הכנסת מתחילים לשורר 'שיר השירים' אשר לשלמה' בקול נעים. משוררים את שיר הקרבה שבין האדם לאלוקיו.

הַיּוֹשֶׁבֶת בְּגָנִים חֲבָרִים מְקַשְׁבִּים לְקוֹלָךְ – הַשְּׁמִיעֵנִי. בָּרַח דּוּדֵי וּדְמָה לָךְ לְצַבִּי אוּ לְעֹפֶר הָאֲזִלִּים עַל הָרֵי בְּשָׂמִים (שיר השירים, ח). דווקא מתוך הריחוק הגדול, דווקא מתוך "ברח דודי ודמה לך לצבי או לעופר האילים" – אנו עומדים ומקבלים את שבת המלכה. עומד אני ומרגיש קרוב לריבונו של עולם; עומד ורוצה להידבק במידותיו של הקב"ה; רוצה לקבל את פני שבת המלכה. לקבל את הנשמה היתרה של השבת.

תפילת השבת הסתיימה. אומרים 'שבת שלום' למתפללי בית הכנסת. כל אחד הולך לסעודת ערב שבת בביתו. אני בדרך לביתי אחרי כמה שבתות שבהן שהיתי בישיבה ולמדתי את תורתו של הקב"ה.

בהליכה אני מפזם לעצמי: "שלום עליכם מלאכי השרת מלאכי עליון". שני מלאכי השבת מלווים אותי בדרכי הביתה כדי לקיים יחד עמי את סעודת ערב שבת. אנו מגיעים בשמחה לכניסת הבניין שבו אני מתגורר. מתוך שיא ההתלהבות ושיא השמחה, שומעים פתאום רעש קצת שונה, רעש של חול. מה רעש של חול ולנו, לי ולמלאכיי? אני חש צרימה עזה בקרבי. אני ומלאכיי עולים במדרגות. כולי שרוי בקדושה של התקרבות לריבונו של עולם. פתאום, ללא

מסך מרצד – הם שכחו לכבות את הטלוויזיה לפני הקידוש...

אני מנסה להתעלם ומתחיל לומר את הקידוש. מנסה להילחם בתכנית ערב שבת הממשיכה להיות משודרת בטלוויזיה שבחדר. אני מקדש: "יום השישי ויכולו השמים והארץ..." מהטלוויזיה נשמע: 'אנו יוצאים לפרסומות'.

הרהורים חינוכיים

סיפור פשוט זה חושף חלק מהקשיים הגדולים שאתם מתמודדים בני נוער אשר החליטו 'לחזור בתשובה' עת הוריהם ומשפחתם נשארו 'חילונים'. חייהם של צעירים אלו מורכבים מאוד ומלאי התלבטויות רבות וקשיים אשר מחנכים שנולדו וחיים בעולם הדתי אינם מודעים אליהם. קשיים הקשורים לעולמם המשפחתי, החברתי והאישי, לשאלות הלכתיות רבות ועוד. האם אנו באמת מבינים אותם? האם אנו באמת מודעים למורכבות אתגרי חייהם היום-יומיים? איזו הדרכה הלכתית ראוי לתת להם? איזו תמיכה נפשית כדאי לתת להם?

נוכח ייחוד אתגרים אלו חזרנו לגילי, כמי שגדל תוך התמודדות עם אתגרים אלו, וביקשנו ממנו ראשי פרקים לנושאים שמחנכים צריכים להיות מודעים אליהם בבואם לפעול עם תלמידים יקרים אלו.

בין השאר הוא ציין:

א. כיצד מתייחסים למציאות בה האנשים הקרובים ביותר אליך (הורים, אחים) לא מאמינים ולא מקיימים את ערכי היסוד הקדושים ביותר שאתה מאמין בהם?

ב. איך לשמור שבת וחג למרות כל הפיתויים שבתוך ביתך: טלוויזיה, רדיו, הורים הנוסעים ברכב לבקר את בני הדודים האהובים ואתה נשאר לבד ועוד.

ג. כמות עצומה של שאלות הלכתיות: מה אוכלים בבית מבחינת כשרות, המותר ליהנות בשבת מחילול שבת של אחרים? למשל אבא הדליק את האור בסלון, המותר לשבת שם ולקרוא לאורו?

ד. התלבטויות אמוניות – האם חיי תורה שבהם בחרתי באמת נכונים? איך מתמודדים עם לחץ חברתי של חברים לשעבר?

ה. ושאלה אחרונה, המופנית אלינו כמחנכים: נער מדהים זה, אחרי כל עמלו לחיות חיי תורה ומצוות, מגיע לתפילת שבת בישיבה, אך עם חולצה בצבע ורוד ולא לבן; עם קצת ג'ל וקוצים בשיער. מה יחסינו אליו, בעיקר אם לא מודעים לסיפורו? ואם אין לו סיפור כזה – יחסנו צריך להיות שונה? מדוע?

אָבִינוּ אֵב הַרְחֵמֵנוּ. הַמְרַחֵם. רַחֵם עָלֵינוּ. וְתֵן בְּלִבֵּנוּ בִּינָה לְהַבִּין וְלַהֲשִׁיבֵנוּ. לְשִׁמְעַ. לְלַמֵּד וְלִלְמָד. לְשָׁמֵר וְלַעֲשׂוֹת וְלִקְיָם אֶת כָּל דְּבָרֵי תִלְמוּד תּוֹרַתְךָ בְּאַהֲבָה: וְהָאֵר עֵינֵינוּ בְּתוֹרַתְךָ. וְדַבֵּק לִבֵּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ. וְיִחַד לִבֵּנוּ לְאַהֲבָה וְלִירְאָה אֶת שְׁמֶךָ. לְמַעַן לֹא נִבְזֵשׁ וְלֹא נִפְלֵם וְלֹא נִפְשַׁל לְעוֹלָם וָעֶד:

מסביב לדפים

1. ניתן לעשות מנוי אישי (ללא עלות) על דפי "בעין חינוכית". נא לפנות לשרון: sharonz@orot.ac.il
2. מי שמוכנה לשתף את כלל הבנות במחשבות בתחומי חינוך וחיים המתאימות לרוח של "בעין חינוכית", מוזמנת לשלחן אליי: yyg8@zahav.net.il
3. נשמח אם תפיצו את הדברים הלאה, למשפחה ולחברים מחוץ למכללה.
4. מומלץ לשמור על הגיליונות במחשב האישי לצורך שימוש עתידי.